

Centraal Bureau voor de Statistiek

METHODEBESCHRIJVING ENERGIE EINDVERBRUIKERSPRIJZEN

Mohammed Kardal

Samenvatting: In deze nota wordt de methode beschreven van de gas- en elektriciteitseindverbruikersprijzen. Belangrijk hierbij zijn de componenten waaruit deze prijzen zijn opgebouwd.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	2
2.	Prijscomponenten van elektriciteit en aardgas naar eindverbruikers.....	3
2.1	Leveringskosten van elektriciteit en aardgas.....	3
2.2	Netwerkkosten van elektriciteit en aardgas.....	4
2.2.1	Netwerkkosten van elektriciteit	4
2.2.2	Netwerkkosten van aardgas	5
2.3	Meetkosten van elektriciteit en aardgas	6
3.	Berekening gemiddelde prijs van elektriciteit en aardgas	7
4.	Verwerking aangeleverde data.....	8
4.1	Verwerking aangeleverde data	8
4.2	Imputatie ontbrekende prijscomponenten	8
4.2.1	Berekenen aandeelnetwerkkosten.....	9
4.2.2	Aannames bij imputatie ontbrekende kwartaal netwerkgegevens	9
4.2.3	Toepassing van imputatie.....	10
5.	Bijlage.....	12

1. Inleiding

In deze nota wordt de methode beschreven van de berekening van de eindverbruikersprijzen van aardgas en elektriciteit geleverd aan zowel Nederlandse als buitenlandse eindverbruikers. In de berekening en in de publicatie zijn eindverbruikers ingedeeld in grootteklassen.

Er zijn drie partijen betrokken bij de afname van aardgas en/of elektriciteit door eindverbruikers. Dat zijn leveranciers, netbeheerders en bemeteringsbedrijven. Iedere partij brengt aan de afnemer van energie de volledige kosten van zijn geleverde diensten in rekening. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) maakt voor de eindverbruikersprijzen statistiek (EVP) gebruik van de door deze drie partijen aangeleverde gegevens, omdat de door eindverbruiker betaalde prijs per eenheid is dus opgebouwd uit levering-, transport¹- en meetkosten.

De reeks van de EVP statistiek begint vanaf 2007 en wordt ieder kwartaal op de CBS online-database StatLine gepubliceerd. Ook bestaat er een Europese verplichting (conform Richtlijn 90/377/EEG)² om de cijfers op semesterbasis te leveren aan het Europees Statistisch Bureau Eurostat. De eerste levering aan Eurostat is een voorlopige versie. De definitieve versie volgt een maand later. De indeling van de Eurostat levering staat in de bijlage weergegeven en omvat:

- Prijs exclusief belastingen
- Prijs exclusief BTW
- Prijs inclusief alle belastingen

¹ De termen transport en netwerk betekenen hetzelfde

² Zie memo Henk Verduin. 2005. Waarneming eindverbruikersprijzen van gas en elektriciteit door het CBS.

2. Prijscomponenten van elektriciteit en aardgas naar eindverbruikers

De door de eindverbruiker betaalde prijs per eenheid verbruikte energie is opgebouwd uit levering-, transport³- en meetkosten.

Om een beeld te krijgen van deze kosten en om te kunnen beoordelen waaronder bepaalde prijscomponenten vallen volgt hieronder een uitgebreide beschrijving van de prijscomponenten van de levering, transport en bemetering.

2.1 Leveringskosten van elektriciteit en aardgas

De energieleverancier⁴ koopt energie in van een energieproducent. Daarna stelt deze leverancier (aard)gas of elektriciteit aan eindverbruikers beschikbaar tegen prijzen die worden bepaald door vrije vraag en aanbod⁵. Verbruikers mogen zelf de energieleverancier bepalen waarbij ze aangesloten willen worden.

De leveringskosten bestaan uit volgende componenten:

- *Vastrecht*

Dit is een vast bedrag dat per maand, kwartaal of jaar in rekening wordt gebracht. Deze kostenpost staat los van de verbruikte energie. Sommige energiebedrijven gebruiken de term administratieve kosten. Energieleveranciers zijn vrij in het in rekening brengen van vastrecht en in het bepalen van de hoogte van het tarief.

- *Energiebelasting*

Energieverbruik gaat gepaard met uitputting van fossiele brandstoffen, uitstoot van broeikasgassen, verzuring enzovoort. Dit gaf de overheid reden om energiebelasting in te voeren ter stimulering van lager energieverbruik.

- *Teruggave energiebelasting*

Teruggave van de overheid (een negatief bedrag) aan eindverbruiker van de ingevoerde belasting ter stimulering van een lager verbruik van elektriciteit.

- *BTW*

De eindverbruiker wordt belast met belasting toegevoegde waarde op alle gemaakte kosten.

- *Leveringskosten*

Dat zijn de kale kosten van de geleverde hoeveelheid energie.

³ De termen transport en netwerk betekenen hetzelfde.

⁴ In sommige gevallen is de producent ook leverancier.

⁵ Hehenkamp, M, Koevoet, H. 2004. Jaaruitgave Inkoop van energie. Den Haag.

2.2 Netwerkkosten van elektriciteit en aardgas

De netwerkbeheerder zorgt ervoor dat elektriciteit of aardgas, die door de leverancier wordt aangeboden, bij de afnemer komt. Hieraan zijn kosten van systeemdiensten, transport en aansluiting verbonden. Daarnaast worden vaste kosten (vastrecht genoemd) in rekening gebracht aan afnemers. Afnemers van energie zijn niet vrij een eigen netwerkbeheerder te kiezen.

Bij de verwerking van data met betrekking tot transport (paragraaf 4.2) moet rekening worden gehouden met de wijze waarop de transportkosten van energie in rekening worden gebracht. Per 1 januari 2009 zijn de transportkosten enkel afhankelijk van het type aansluiting⁶. Dit is het zogeheten *capaciteitstarief*. Vóór 1 januari 2009 betaalde de afnemer een vast bedrag plus een bedrag per getransporteerde hoeveelheid energie. **Dit capaciteitstarief geldt alleen voor huishoudelijke afnemers**⁷

2.2.1 Netwerkkosten van elektriciteit

Netwerkkosten zijn voornamelijk opgebouwd uit volgende componenten:

- *Vastrecht*

Voor toelichting zie paragraaf 2.1 Vastrecht.

- *BTW*

Voor toelichting zie paragraaf 2.1 BTW.

- *Systeemdiensten*

Systeemdiensten zijn de diensten die door de netbeheerder van het landelijke hoogspanningsnet worden uitgevoerd om het transport van elektriciteit over alle netten op een veilige en doelmatige wijze te waarborgen, om grootschalige storingen van het transport van elektriciteit te verhelpen, en om de energiebalans op alle netten te handhaven of te herstellen. Kosten van systeemdiensten worden aan gebruikers in rekening gebracht door de nationale netbeheerder Tennet. Dit nutsbedrijf stelt haar transportnet beschikbaar voor netwerkbedrijven die verder het transport van elektriciteit verzorgen bij eindverbruikers.

- MEP Heffing (Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie)

⁶ Dit is een indeling van afnemers naar verbruik in grootteklassen

⁷ Deze zijn net zoals grootzakelijke verbruikers gedefinieerd op basis van het gecontracteerde vermogen van elektriciteit of de doorlaatwaarde van de meters voor aardgas. Kleinzakelijke afnemers zijn huishoudens en grootzakelijke afnemers zijn bedrijven of instellingen (zie verder de tabellen in Bijlage).

De MEP-regeling is een subsidieregeling voor installaties voor de productie van duurzame energie (wind, biomassa, zon, waterkracht), warmtekrachtkoppelinginstallaties (WKK) en installaties voor klimaatneutrale fossiele energie (KNFE). De MEP is per 1 juli 2003 ingesteld. Om de subsidies te kunnen betalen, betaalt iedereen die in Nederland een elektriciteitsaansluiting heeft, via de energierekening een MEP-tarief aan de regionale netbeheerder. De betaalde MEP-heffing wordt door energieleveranciers rechtstreeks doorgegeven aan de landelijk netbeheerder TenneT. Deze voert de MEP-regeling uit via dochtermaatschappij EnerQ. EnerQ doet onder andere de uitbetaling van de MEP-subsidies aan producenten van milieubewuste elektriciteit. Deze regeling is per 2007 komen te vervallen.

- *Transportkosten*

Dat zijn de kale kosten van de getransporteerde hoeveelheid energie.

2.2.2 *Netwerkkosten van aardgas*

Er zijn de volgende soort netwerkkosten te onderscheiden:

- *Landelijk Transport*

Dit is het transport van gas op het landelijke netwerk door de landelijke netwerkbeheerder Gas Transport Services B.V. (GTS). GTS is verantwoordelijk voor de aansturing van het gastransport en de ontwikkeling van het binnenlandse gastransportnet en de bijbehorende installaties. De landelijke beheerder zorgt voor het transport van aardgas naar de zogeheten GasOntvangStations (GOS). Vanaf deze centrale punten zorgt de regionale netwerkbeheerder voor het transport naar afnemers van aardgas.

De kosten voor het landelijke transport van aardgas worden echter door leveringsbedrijven in rekening gebracht. Om aan te sluiten bij deze praktijk worden deze kosten in het vervolg gerekend als component van leveringskosten

- *Regionaal transport*

Dit is het transport van gas op het regionale netwerk: De netwerkbedrijven verzorgen de levering op de door de gebruiker aangewezen leveringspunten, compleet met het regionale transport. De kosten die de regionale netbeheerder hiervoor in rekening brengt, zal het energie- netwerkbedrijf aan de verbruiker doorberekenen.

- *Regionale toeslag:*

Vanaf 1 januari 2005 is een regionale toeslag van GasTerra (voorheen GasUnie) van kracht op de kubieke meterprijs. De toeslagen verschillen per regio. Hoe verder de verbruiker van Groningen - waar aardgas wordt gewonnen – is gevestigd, hoe hoger deze toeslag is. Net als bij het Landelijk transport worden de kosten van de regionale toeslag door leveringsbedrijven in rekening gebracht. Om aan te sluiten bij de praktijk worden deze kosten in het vervolg gerekend als component van leveringskosten

- *Transportkosten*

Dat zijn de kale kosten van de getransporteerde hoeveelheid energie.

2.3 Meetkosten van elektriciteit en aardgas

- *Meetkosten*

Deze betreffen de kale kosten die bemeteringsbedrijven in rekening brengen voor opnemen van energiemeters, installeren, beheren en onderhouden van elektriciteits-, gas- en warmtemeters.

- *Overige diensten*

Dit zijn aanvullende diensten die bemeteringsbedrijven tegen kosten aan eindverbruikers ter beschikking stelt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het online raadplegen van bemeteringsnota's.

- *BTW*

Voor toelichting zie paragraaf 2.1 BTW.

De meetkosten zijn in verhouding tot leverings- en netwerkkosten echter klein en bedragen minder dan één procent van de totale energiekosten (Tabel 1).

Tabel 1: Totale energiekosten (x mln) naar energietype en energiebedrijf over de periode 2006-2010

		2006	2007	2008	2009	2010
Aardgas	Levering	12051	10307	11607	10387	9780
	Meet	1	40	41	43	42
	Transport	1818	1859	1736	1899	1958
Elektriciteit	Levering	5794	6422	7188	5914	5674
	Meet	2	81	84	85	85
	Transport	5031	2828	2646	2780	2762

3. Berekening gemiddelde prijs van elektriciteit en aardgas

Om de energie eindverbruikersprijzen te berekenen wordt een steekproef van berichtgevers in de energiesector waargenomen. Deze berichtgevers van energiebedrijven zijn onderverdeeld in drie categorieën: leveringsbedrijven, netwerkbedrijven en de bemeteringsbedrijven. De steekproef is zo gekozen dat er minimaal 80% van de totale omzet van alle in Nederland opererende energiebedrijven mee wordt gedekt.

Volgens de Europese richtlijnen moeten de volgende prijzen worden geleverd⁸:

- Prijzen exclusief belastingen
- Prijzen exclusief BTW
- Prijzen inclusief alle belastingen (Totale prijs)

De gemiddelde prijs wordt naar het type aansluiting berekend. Energie-eindverbruikers zijn geïnclassificeerd, volgens een door Eurostat bepaalde indeling (Bijlage), naar grootteklassen of type aansluiting.

Berekening gemiddelde prijs van energie

Deze prijs is het gemiddelde van de energiekosten per verbruikte hoeveelheid energie per type energie. De verbruikte hoeveelheid heeft betrekking op transport-, meet- of leveringshoeveelheden. De gemiddelde prijs wordt berekend door alle bijbehorende prijscomponenten (zie onderstaand schema) te delen door de bijbehorende verbruikte hoeveelheid.

	Elektriciteit	Aardgas	
Levering	Vastrecht	√	√
	Energiebelasting	√	√
	Teruggave energiebelasting	√	
	Leveringskosten	√	√
	Landelijk transport		√
	Regionale toeslag		√
	BTW	√	√
Netwerk	Vastrecht	√	√
	Regionaal transport		√
	Systeemdiensten	√	
	Transportkosten	√	
	BTW	√	√
Bemetering	Meetkosten	√	√
	Overige diensten	√	√
	BTW	√	√

⁸ Görben, J. 2006. Proposal for a methodology for the data collection of gas and electricity prices for non-residential consumers. Eurostat.

4. Verwerking aangeleverde data

4.1 Verwerking aangeleverde data

Alvorens de door energiebedrijven aangeleverde data ingelezen kunnen worden in de bijbehorende applicatie *Eindverbruikers Prijzen Energie*⁹, worden deze gegevens in een standaard Excel sjabloon ingevuld (in de vorm van Tabel 4). Alle prijscomponenten worden in de EVP applicatie, naar het type energie en het type energiebedrijf en het type aansluiting, verwerkt tot een gemiddelde prijs per energie eenheid (zie paragraaf 3.1). Echter, sommige prijscomponenten worden of kunnen niet worden aangeleverd door sommige berichtgevers. Een voorbeeld hiervan zijn de verbruikte hoeveelheden energie per aansluiting. Met de invoering van het capaciteitstarief in 2009 houden netwerkbeheerders de door (klein zakelijke) verbruikers verbruikte energie hoeveelheden nauwelijks bij. Dit is omdat de facturering naar het type aansluiting wordt gedaan.

Ontbrekende data van benodigde prijscomponenten zijn dan vóór de verwerking geïmputeerd (geschat) (paragraaf 4.2).

4.2 Imputatie ontbrekende prijscomponenten

Ontbrekende (kwartaal) cijfers van energieprijsc componenten komen alleen bij netwerkbeheerders voor. In sommige gevallen worden alleen jaarcijfers aangeleverd waar voornamelijk kwartaalcijfers nodig zijn. In deze situaties, waarin alleen jaarcijfers beschikbaar zijn, moet er een verdeling worden gemaakt van die jaarcijfers over de kwartalen.

Bij het maken van zo'n verdeling kan worden aangenomen dat alle netwerkbedrijven ongeveer hetzelfde kwartaalpatroon vertonen als het gaat om de gemaakte netwerk kosten en/of de daarbij behorende verbruikte hoeveelheden.

De imputatie van ontbrekende kwartalen kan met behulp van energiebedrijven die representatief zijn voor de energiemarkt en waarvan het kwartaalpatroon bekend is (volgende paragraaf 4.2.1). Met dit kwartaalpatroon kunnen kwartaalcijfers van bedrijven met alleen jaaropgaven geïmputeerd worden. Er zullen ook aannames gemaakt worden bij deze imputatie (volgende paragraaf 4.2.2).

⁹ Kardal, M. 2010. Gebruikshandleiding Eindverbruikers Prijzen Energie. Interne nota. CBS. Den Haag

4.2.1 Berekenen aandeelnetwerkkosten

Het aandeel van het transport(bedrag) voor een gegeven energiebedrijf in het totaal transport(bedrag) over alle energiebedrijven. Wordt, per periode (kwartaal), als volgt berekend:

$$aandeel_transport_{\text{bedrijf periode, aansluiting, energietype}} = \frac{\text{transport}_{\text{bedrijf periode, aansluiting, energietype}}}{\sum_{\text{bedrijf}} \text{transport}_{\text{bedrijf periode, aansluiting, energietype}}}$$

Dit aandeel bepaalt het gewicht van energiebedrijven (**Tabel 3**). Energiebedrijven met een groot gewicht kunnen gebruikt worden bij de imputatie van ontbrekende data bij andere energiebedrijven.

Tabel 3: Aandeel netwerkbedrijven transportbedrag bij elektriciteit in eerst kwartaal 2009

Bedrijf ¹⁰	F: 1_000		G: 2_500		H: 5_000		K: 20 500 -		M: 2_000		N: 20_000		O: 70_000	
	E: < 1_000 kWh	< 2_500 kWh	< 5_000 kWh	< 15_000 kWh	I: ≥ 15_000 kWh	J: < 20 MWh	< 500 MWh	< 2_000 MWh	< 20_000 MWh	< 70_000 MWh	< 150_000 MWh	< 150_000 MWh	P: < 150_000 MWh	
Bedrijf 1	16,8%	37,0%	41,9%	39,9%	24,5%	72,7%	33,2%	25,2%	49,9%	33,8%	28,2%	15,8%		
Bedrijf 2	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		
Bedrijf 3	1,3%	2,1%	1,9%	1,7%	4,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		
Bedrijf 4	9,2%	21,0%	22,5%	24,7%	40,7%	2,3%	32,4%	45,8%	8,2%	29,7%	0,0%	14,4%		
Bedrijf 5	72,7%	39,9%	33,7%	33,7%	30,7%	24,9%	34,1%	29,0%	41,9%	36,5%	71,8%	69,8%		

Zo heeft bedrijf 1 uit Tabel 3 relatief een groot gewicht en zal er met het kwartaalpatroon van dit bedrijf geïmputeerd kunnen worden bij een bedrijf waarbij kwartaalcijfers ontbreken.

4.2.2 Aannames bij imputatie ontbrekende kwartaal netwerkgegevens

Bij deze imputatie met bekende kwartaalpatronen dient er echter rekening worden gehouden met een aantal voorwaarden op prijscomponenten.

- MEP en Transformatorhuur zijn vaste bedragen en moeten dus gelijk worden verdeeld over de kwartalen (jaarcijfer delen door vier).
- BTW is een vast percentage (19%) van de totale netwerkkosten.
- Transporthoeveelheid moet het kwartaalpatroon volgen
- Systeemdiensten zijn niet afhankelijk van het energieverbruik en worden over de kwartalen gelijk
- Het transportbedrag moet ook het kwartaalpatroon volgen maar dan alleen vóór 2009. Vanaf 2009 zijn transportkosten niet meer afhankelijk van de

¹⁰ Energiebedrijven worden in deze nota ter afscherming niet op naam genoemd

afgenomen hoeveelheid maar van het capaciteitstarief (zie paragraaf 2.2). Dit capaciteitstarief geldt alleen voor kleinzakelijke afnemers. Dit impliceert dat transportkosten van vóór 2009 alleen voor deze categorie afnemers geïmputeerd mogen worden met een kwartaalpatroon. Voor grootzakelijke afnemers wordt, bij de imputatie van transportkosten, op basis van de jaarcijfers altijd geïmputeerd met het kwartaalpatroon.

Ook moet er bij het verdelen van jaarcijfers voor verdere analyses aangenomen worden dat:

- f) Aantal klanten op kwartaalbasis is hetzelfde als op jaarbasis
- g) Aantal aansluitingen op kwartaalbasis is hetzelfde als op jaarbasis

4.2.3 Toepassing van imputatie

Een illustratief voorbeeld van bovenstaande is het netwerkbedrijf *bedrijf x*¹¹. Deze netbeheerder heeft alleen jaarcijfers van aardgas en/of elektriciteit beschikbaar (Tabel 4). In het onderstaande voorbeeld beperken we ons gemakshalve tot aanleveringen van elektriciteit. Voor aardgas is de imputatie van kwartaalcijfers op dezelfde manier gedaan.

Tabel 4: (voorlopige)jaaropgave 2009 van elektriciteit bij *Bedrijf x*

A	B	C	D	E	F	G	H	I	
Elektriciteit		Prijs-elementen (Bedragen excl. BTW)	Eenheid	Huishoudelijk verbruik					
				Jaarverbruik elektriciteit					
				< 1.000 kWh	1.000 - < 2.500 kWh	2.500 - < 5.000 kWh	5.000 - < 15.000 kWh	≥ 15.000 kWh	
	1	Aansluitwaarde	kW						
		Transport van elektriciteit							
	2	Aantal klanten	#	158.119	698.067	1.027.123	538.290	99.921	
	3	Aantal aansluitingen	#	158.119	698.067	1.027.123	538.290	99.921	
	4	Vastrecht	€	7.416.389	32.742.046	48.176.034	25.247.858	4.686.670	
	5	Transport: hoeveelheid	kWh	85.334.254	1.290.816.025	3.777.283.608	3.948.818.905	3.764.440.274	
	6	Transport: bedrag	€	20.912.956	72.667.694	134.945.303	106.188.948	46.322.519	
7	Systeemdiensten	€	108.232	1.637.184	4.790.851	5.008.415	4.774.562		
8	Transformatorhuur	€							
9	MEP	€							
10	BTW	€	5.403.140	20.338.915	35.703.316	25.924.592	10.598.913		

De verdeling van deze jaarcijfers over kwartalen is gedaan met behulp van kwartaalcijfers van het energiebedrijf *bedrijf 1* (Tabel 5). Het kwartaal afzet/afnamepatroon van het jaar 2009 bij *bedrijf 1* levert, volgens onderstaande tabel, de volgende kwartaalverdeling (0.2808,0.2232,0.2265,0.2695) op. Deze

¹¹ Zie voetnoot 10.

verdeelsleutel is ook losgelaten op de transporthoeveelheid bij *bedrijf x* (Tabel 4). Voor andere prijscomponenten zijn bovenstaande restricties a) t/m f) toegepast.

Tabel 5: Afzet van elektriciteit bij *bedrijf 1* over kwartalen (Q1,2,3,4) 2009

Elektriciteit excl. corr voorgaande jaren	2009 Q1	2009 Q2	2009 Q3	2009 Q4
Gem. Aantal aansl.	2.293.995	2.297.331	2.297.172	2.297.134
Afzet [GWh]	2.892	2.299	2.332	2.775
% in 't jaarafzet	28,1%	22,3%	22,6%	26,9%
Omzet [1.000 EUR]				
Variabel	267.407	213.605	207.398	244.584
Vastrecht	11.492	11.526	11.507	11.508
Totaal omzet	278.899	225.131	218.906	256.092

De resulterende kwartaalcijfers voor *bedrijf x* zijn in onderstaande tabel weergegeven. Het imputeren van kwartaalcijfers over andere jaren gaat op dezelfde manier als voor 2009 behalve dat de transportkosten, bij kleinzakelijke afnemers, vóór 2009 een kwartaalpatroon bevatten en vanaf 2009 zijn ze gelijk verdeeld over de kwartalen.

Tabel 6: Imputatie jaarpogave 2009 *bedrijf x* over het eerste kwartaal 2009

A	B	C	D	E	F	G	H	I
Elektriciteit	Prijselementen (Bedragen excl. BTW)		Eenheid	Huishoudelijk verbruik				
				Jaarverbruik elektriciteit				
			< 1.000 kWh	1.000 - < 2.500 kWh	2.500 - < 5.000 kWh	5.000 - < 15.000 kWh	≥ 15.000 kWh	
	1	Aansluitwaarde	kW					
		Transport van elektriciteit						
	2	Aantal klanten	#	158.119	698.067	1.027.123	538.290	99.921
	3	Aantal aansluitingen	#	158.119	698.067	1.027.123	538.290	99.921
	4	Vastrecht	€	1.854.097	8.185.511	12.044.009	6.311.964	1.171.667
	5	Transport: hoeveelheid	kWh	23.965.043	362.509.306	1.060.802.184	1.108.975.696	1.057.195.297
	6	Transport: bedrag	€	5.228.239	18.166.923	33.736.326	26.547.237	11.580.630
7	Systeemdiensten	€	27.058	409.296	1.197.713	1.252.104	1.193.640	
8	Transformatorhuur	€						
9	MEP	€						
10	BTW	€	1.350.785	5.084.729	8.925.829	6.481.148	2.649.728	

5. Bijlage

Tabel 2: indeling voor Eurostat- oplevering van elektriciteit van consumenten

Household end-user	Annual electricity consumption in kWh		Prices in national currency / kWh		
	Lowest	Highest	All taxes excluded*	VAT excluded	All taxes included
			(LEVEL 1)	(LEVEL 2)	(LEVEL 3)
Band - DA	<1 000		€ -	€ -	€ -
Band - DB	1 000	<2 500	€ -	€ -	€ -
Band - DC	2 500	<5 000	€ -	€ -	€ -
Band - DD	5 000	<15 000	€ -	€ -	€ -
Band - DE	≥15 000		€ -	€ -	€ -

Tabel 3: indeling voor Eurostat oplevering van gas van consumenten

Household end-user	Annual gas consumption in GJ		Prices in national currency / GJ		
	Lowest	Highest	All taxes excluded	VAT excluded	All taxes included
			(LEVEL 1)*	(LEVEL 2)	(LEVEL 3)
Band - D1	<20		€ -	€ -	€ -
Band - D2	20	<200	€ -	€ -	€ -
Band - D3	≥200		€ -	€ -	€ -

Tabel 4: indeling voor Eurostat oplevering van elektriciteit van zakelijke afnemers

Industrial end-user	Annual electricity consumption in MWh		Prices in national currency / kWh		
	Lowest	Highest	All taxes excluded	VAT & other excluded**	All taxes included
			(LEVEL 1)	(LEVEL 2)	(LEVEL 3)
Band - IA	<20		€ -	€ -	€ -
Band - IB	20	< 500	€ -	€ -	€ -
Band - IC	500	<2 000	€ -	€ -	€ -
Band - ID	2 000	<20 000	€ -	€ -	€ -
Band - IE	20 000	<70 000	€ -	€ -	€ -
Band - IF	70 000	<=150 000	€ -	€ -	€ -

Voluntary basis :

Band - IG	> 150 000	€ -	€ -	€ -
-----------	-----------	-----	-----	-----

Tabel 5: indeling voor Eurostat van oplevering van gas van zakelijke afnemers

Industrial end-user	Annual gas consumption in GJ		Prices in national currency / GJ		
	Lowest	Highest	All taxes excluded*	VAT & other excluded**	All taxes included
			(LEVEL 1)	(LEVEL 2)	(LEVEL 3)
Band - I1	<1000		€ -	€ -	€ -
Band - I2	1 000	<10 000	€ -	€ -	€ -
Band - I3	10 000	<100 000	€ -	€ -	€ -
Band - I4	100 000	<1 000 000	€ -	€ -	€ -
Band - I5	1 000 000	<= 4 000 000	€ -	€ -	€ -

Voluntary basis :

Band - I6	> 4 000 000	€ -	€ -	€ -
-----------	-------------	-----	-----	-----

